

159.

Gd. 159.
a.

Gd. 159. 2.

f. 739.

INSTRUMENTUM
P A C I S
CÆSAREM
ET
IMPERIUM
INTER ET
GALLIAM,

Conclusæ in Palatio Risvicensi in Hol-
landia 30. Octobris 1697.

Juxta Exemplar Hagiense.

Anno MDCXCVII.

INSTRUMENTUM

PAULUS

CASSAREM

ET

IMPERIUM

INTER ET

MAGNANIMAM

Conclata in ... in Hol-

landis ... 1697.

Juris Exemplar Hagionis

Anno MDCXCVII.

INSTRUMENTUM
 PACIS
 CÆSAREM
 ET
 IMPERIUM
 INTER ET
 GALLIAM,

Conclusæ in Palatio Riswicensi in Hollandia
 30. Octobris 1697.

In Nomine Sacro-Sanctæ Trinitatis, Amen.

Notum sit omnibus & singulis, quo-
 rum interest: cum ab aliquot jam annis ferale
 bellum cum multa sanguinis Christiani effusio-
 ne & plurimarum Provinciarum desolatione
 gestum esset inter Serenissimum & Potentissimum Principem
 & Dominum, Dominum Leopoldum, electum Romanorum
 Imperatorem semper Augustum, Germaniæ, Hungariæ,
 Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Slavoniæ Regem, Archi-
 ducem

A 2

ducem Austriae, Ducem Burgundiae, Brabantiae, Styriae, Carinthiae, Carniolae, Marchionem Moraviae, Ducem Luxemburgiae, superioris & inferioris Silesiae, Wurtembergae & Teckae, Principem Sueviae, Comitem Habsburgi, Tyrolis, Kyburgi & Goritiae, Marchionem Sacri Romani Imperii, Burgoviae, ac superioris & inferioris Lusatiae, Dominum Marchiae Slavonicae, Portus Naonis & Salinarum &c. Sacrumque Romanum Imperium ab una : & Serenissimum atque Potentissimum Principem & Dominum, Dominum Ludovicum XIV. Franciae & Navarrae Regem Christianissimum ab altera parte, Sua Sacra Caesarea Majestas verò & Sua Sacra Regia Majestas Christianissima ad finienda quantocytus hæc mala in perniciem rei Christianae indies augescencia animum serio advertissent, factum Divinâ Bonitate esse, ut annitente Serenissimo & Potentissimo Principe & Domino, Domino Carolo XI. Suecorum, Gothorum, Vandalorumque Rege, Magno Principe Finlandiae, Duce Scaniae, Esthoniae, Livoniae, Careliae, Bremæ, Verdæ, Stetini, Pomeraniae, Cassubiae & Vandaliae, Principe Rugiae, Domino Ingriae & Wismariae, nec non Comite Palatino Rheni, Bavariae, Juliaci, Cliviae & Montium Duce, &c. inclytæ memoriæ, qui mox ab exortorum motuum initio pacem inter Christianos Principes sollicitè suadere non destitit, atq; dein Mediator universim receptus illam quamprimùm conciliare, ad mortem usque gloriose allaboravit, solennes ea de causa tractatus in Palatio Riswicensi in Hollandia instituti, post ejus autem è vivis decessum pari studio succedentis in paternas pro tranquillitate publica curas Serenissimi & Potentissimi Principis & Domini, Domini Caroli XII. Suecorum, Gothorum, Vandalorumque Regis, Magni Principis Finlandiae, Ducis Scaniae, Esthoniae, Livoniae, Careliae, Bremæ, Verdæ, Stetini, Pomeraniae, Cassubiae & Vandaliae, Principis Rugiae, Domini Ingriae & Wismariae, nec non

non

non Comitum Palatini Rheni, Bavariæ, Juliæ, Cliviæ & Montium Ducis, &c. ad finem perducti fuerint. Comparantes quippe dicto loco utrinque legitime constituti Legati extraordinarii & Plenipotentarii, nomine quidem Sacræ Cæsareæ Majestatis Illustrissimi Domini, Dominus Dominicus Andreas S. R. I. Comes à Kaunitz, Hereditarius Dominus in Austeritz, Hungarischbrod, Mährischpruß & majoris Orzechan, Eques aurei Velleris, Sacræ Cæsareæ Majestatis Consiliarius Statûs intimus, Camerarius & Sacri Imperii Pro-Cancellarius: Dominus Henricus Joannes S. R. I. Comes à Straatman & Peürbach, Dominus in Orth, Schmiding, Spatenbrun & Carlsberg, Sacræ Cæsareæ Majestatis Consiliarius Imperialis Aulicus & Camerarius: & Dominus Joannes Fridericus liber & Nobilis Baro à Seilern, &c. Sacræ Cæsareæ Majestatis Consiliarius Imperialis Aulicus & in Imperii Comitibus Concommiffarius Plenipotentarius: nomine verò Sacræ Regiæ Majestatis Christianissimæ Illustrissimi & Excellentissimi Domini, Dominus Nicolaus Augustus de Harlay Eques, Dominus de Bonneuil, Comes de Cely, Regiæ suæ Majestatis Consiliarius in Consilio Statûs ordinarius: Dominus Ludovicus Verjus Eques, Consiliarius Regis ordinarius in Consilio Statûs, Comes de Crecy, Marchio de Freon, Baro de Couvay, Dominus in Boullay, duarum Ecclesiarum in Fortille, & in aliis locis: & Dominus Franciscus de Callieres, Eques, Dominus de Callieres Rupischellæ & Gigny, interventu & operâ Illustrissimorum & Excellentissimorum Dominorum, Domini Caroli Bonde, Comitum in Biörnôô, Domini in Tesleby, Tyrefiô, Toftaholm, Gråfsteen, Gustafsberg & Rezi-za, Sacræ Regiæ Majestatis Sueciæ Senatoris, & supremi Dicastarii Dorpatensis in Livonia Præsidis, & Domini Nicolai liberi Baronis de Lillieroot, Sacræ Regiæ Majestatis Sueciæ Secretarii Statûs, atque ad Cel-

fos & Præpotentes Dominos Ordines Generales fœderati Belgii Legati extraordinarii, amborum ad pacem universalem restabiliendam Legatorum extraordinariorum & Plenipotentiariorum, qui munere Mediatorio integrè, sedulò & prudenter perfuncti sunt, præsentibus, suffragantibus & consentientibus Sacri Romani Imperii Electorum Principum & Statuum Deputatorum Plenipotentiaris, post invocatam æterni Numinis opem & commutatas ritè mandatorum formulas, ad Divini Nominis gloriam & Christianæ Reipublicæ salutem, in mutuas pacis & concordiaë leges convenerunt tenore sequenti,

I.

Pax sit Christiana, Universalis & perpetua, veraque amicitia inter Sacram Cæsaream Majestatem, ejusque Successores, totum Sacr. Romanum Imperium, Regnaque & ditiones hæreditarias, Clientes & subditos ab una: & Sacram Regiam Majestatem Christianissimam, ejusque Successores, Clientes & subditos ab altera parte: eaque ità sincerè fervetur & colatur, ut neutra pars in alterius perniciem vel detrimentum sub quolibet colore quicquam moliatur, aut molientibus, seu quodvis damnum inferre volentibus ullum auxilium, quocunque nomine veniat, præstare, alteriusve subditos Rebelles, seu refractarios recipere, protegere, aut juvare quavis ratione possit aut debeat, sed potius utraque pars alterius utilitatem, honorem accommodum, seriò promoveat, non obstantibus, sed annullatis omnibus in contrarium facientibus promissionibus, tractatibus & fœderibus quomodocunque factis aut faciendis.

II.

Sit perpetua utrinque Amnestia & oblivio omnium eorum, quæ quocunque loco, modove, ultrò citroque hostiliter facta sunt, ità ut nec eorum, nec ullius alterius rei causâ vel prætextu alter alteri quicquam inimicitiaë aut molestiaë,
dire-

7.
directè vel indirectè, specie juris aut viâ facti uspiam inferat, aut inferri patiatur, sed omnes & singulæ hinc inde verbis, scriptis, aut factis illatæ injuriæ & violentiæ absque omni personarum, rerumve respectu ità penitus abolitæ sint, ut quicquid eo nomine alter adversus alterum prætere possit, perpetuâ sit oblivione sepultum. Gaudeant etiam hac amnestiâ ejusque beneficio & effectu omnes & singuli utriusque partis Vasalli ac subditi, ità ut nemini eorum noxæ aut præjudicio sit, has vel illas partes secutum esse, quò minùs pristino, in quo ante bellum inmediate fuit, statui, quoad honores & bona, plenè restituatur, servatis tamen iis, quæ ratione Beneficiorum Ecclesiasticorum, mobilium & fructuum, articulis sequentibus speciatim definita sunt.

III.

Pacis hujus basis & fundamentum sit pax Westphalica & Neomagensis, eæque statim à commutatis ratificationum formulis in Sacris & profanis plenè executioni mandentur, & posthac factæ tectæ conserventur, nisi quatenus nunc aliter expressè conventum fuerit.

IV.

Restituentur inprimis Sacræ Cæsareæ Majestati & Imperio, ejusque statibus & membris, à S. R. Majestate Christianissima quævis tam durante bello & viâ facti, quàm unionum seu reunionum nomine occupata loca & jura, quæ extra Alsatiâ sita, aut indice reunionum à legatione Gallicâ exhibito expressa sunt, cassatis, quæ eâ de causa à Cameris Metensi, & Vesontinâ, ut & Consilio Brisacensi, edita sunt, decretis, arrestis, & declarationibus, omniaque in eum statum reponentur, quo ante illas occupationes, uniones, seu reuniones fuerunt, nullo deinceps tempore amplius turbanda seu inquietanda, Religione tamen Catholicâ Romanâ in locis sic restitutis, in statu quo nunc est, remanente.

V. Et

8.

V.

Et quamvis ex generalibus hisce regulis facile dijudicari queat, qui & quatenus restituendi sint, nihilominus ad aliquorum instantiam, accedentibus peculiaribus rationibus, de quibusdam causis specialem mentionem fieri placuit, ita tamen, ut expressè non nominati pro omissis non habeantur, sed pari omnino cum nominatis loco sint, & eodem jure fruantur.

VI.

Nominatim restituendus Dominus Elector Trevirensis & Episcopus Spirensis in Urbem Trevirensis, in statu, quo nunc est, absque ulteriore demolitione, ullave ædificiorum publicorum aut privatorum deterioratione, cum tormentis bellicis, quæ ibidem tempore postremæ occupationis reperta fuerunt. Omnia quoque de occupationibus, unionibus & reunionibus jam præcedenti articulo quarto statuta, in commodum Ecclesiarum Trevirensis & Spirensis speciatim repetita censerì debent.

VII.

Fruetur etiam omnibus emolumentis pacis hujus, ejusque assertione plenissimè comprehendetur Dominus Elector Brandenburgicus, cum omnibus ditionibus, possessionibus, subditis & juribus, nominatim iis, quæ ipsi ex tractatu 29. mensis Junii anni 1679. inito competunt, ac si singula speciatim relata essent.

VIII.

Restituentur à Rege Christianissimo Domino Electori Palatino occupatæ omnes ditiones, sive ad illum solum pertineant, sive cum aliis communes sint, quocunque nomine veniant, speciatim verò Civitas & Præfectura Germersheimensis, illaque comprehensæ præposituræ & subpræfecturæ, cum omnibus arcibus, Urbibus, oppidis, pagis, villis, fundis, feudis & juribus, prout per pacem Westphalicam restitutæ

stitutæ fuerunt, omnib⁹ etiam documentis literariis ex archi-
vo, Cancellaria, curia feudali, Camerâ rationum, Præfe-
cturis, aliisque officiis Palatinis ablatis, nullo loco, re, jure,
aut documento exceptis. De juribus verò seu prætensionibus
Dominæ Ducissæ Aurelianensis convenit, ut præviâ re-
stitutione supradietâ res secundùm formulam compromissi
à Sacra Cæsarea Majestate & Sacra Regia Majestate Christia-
nissima tanquam Arbitris juxta leges & constitutiones Im-
perii decidatur: illis verò in sententiâ discordibus, Papæ
tanquam super-arbitro decidenda deferatur. Non minùs
tamen interea amicabile compositio inter partes tentetur, &
donec res finem accipiat, annua summa ducentarum milli-
um librarum Turonensium seu centenorum millium flore-
norum Rhenensium à Domino Electore Dominæ Ducissæ
Aurelianensi eâ ratione & conditione solvatur, prout pecu-
liari articulo, ejusdem cum pace hac vigoris, expressum est,
utriusque partis tam in possessorio, quàm in petitorio, uti
& Imperii jure undiquaque integro.

IX.

Restituatur Serenissimo Sueciæ Regi, ut Comiti Pala-
tino Rheni, Comiti Sponheimii & Veldenzia, avitus Duca-
tus Bipontinus liber & integer cum appertinentiis & depen-
dentiis, iisque juribus, quibus Sacræ Regiæ Majestatis præ-
decessores Comites Palatini & Duces Bipontini gavisi sunt,
aut gaudere potuerunt, ad normam pacis Westphalicæ: ita
ut omnia sub quocunque titulo à Corona Gallia hætenus ex-
toto, vel parte istius Ducatus prætensa, occupata & reu-
nita pleno jure ad Sacram Regiam Majestatem Sueciæ ejus-
que hæredes Comites Palatinos Rheni redeant. Reddan-
tur quoque documenta literaria, ad dictum Ducatum spe-
ctantia, unâ cum tormentis bellicis, quæ tempore occupa-
tionis ibidem extiterunt, cunctaq; alia, de quibus in favorem
restituendorum, præcedentibus articulis conventum est.

B

X. Quan-

Quantum ad Principatum Veldenziaë, & quæ sub nomine dicti Principatus aut Lautereccensis defunctus Princeps Leopoldus Ludovicus Comes Palatinus Rheni possederat, restituentur juxta §. quartum & indicem à Legatione Gallica exhibitum, salvis cujuscunque prætendentium tam in possessorio quam petitorio juribus.

XI.

Magno Ordinis Teutonici Magistro & Episcopo Wormatiensi Domino Principi Francisco Ludovico Palatino reddentur plenè ablata à Gallia inclito Ordini antiquitùs dicataë seu possessæ Commendæ, loca, redditus, & jura, frueturque dictus Ordo ratione Commendarum & bonorum sub Dominio Gallico sitorum tam circa collationem, quàm administrationem iisdem usibus, privilegiis & immunitatibus, quibus ante hac juxta statuta & regulas suas gavisus est, & Ordo Sancti Joannis Hierosolymitani gaudere consuevit. Locum etiam habebunt ratione Episcopatus Wormatiensis reliquarumque Domini Principis Ecclesiarum, quæcunque pace hac de restitutione locorum, contributionibus, aliâve conventa sunt.

XII.

Reddetur Domino Electori Coloniensi tanquam Episcopo & Principi Leodiensi Castrum & oppidum Dinantense in statu, quo tempore occupationis fuit, cum omnibus juribus & dependentiis, tormentis quoque bellicis & documentis ibi repertis. Omnia porro de occupationibus, unionibus & reunionibus supra articulo quarto statuta in commodum Ecclesiarum Coloniensis & Leodiensis speciatim repetita haberi debent.

XIII.

Restituatur Domus Wurtembergica & nominatim Dominus Dux Georgius pro se & successoribus ratione Principatus

II.

patûs seu Comitatus Mompelgardensis in eum statum, jura, prærogativas, ac in specie in eam immedietatem erga Sacrum Romanum Imperium, quâ antea gavisus est, & quâ cæteri Imperii Principes gaudent, vel gaudere debent, annullatâ penitus Vassallagii recognitione, Coronæ Galliæ anno 1681. factâ. Fruanturque deinceps dicti Principes liberè omnibus eodem pertinentibus redditibus, tam sæcularibus, quàm Ecclesiasticis, quibus ante pacem Neomagensem fruebantur, non minùs ac feudis, quæ tempore detentionis Gallicæ vel aliàs iis aperta, nec ab ipsismet aliis concessa sunt, excepto pago Baldenheim cum appertinentiis, quem Rex Christianissimus Commendatori de Chamlay Reginum Castrorum Metatori Generali contulit, quodque ratum manere debet, ità tamen, ut Domino Duci Wurtembergico, velut Domino directo, ejusque successoribus homagium præstare, ab eoque feudi hujus renovationem petere teneatur. Restituantur quoque in plenariam & liberam possessionem, tam feudorum suorum Burgundicorum, Clereval & Passavant, quàm Dynastiæ Granges, Herricourt, Blamont, Chatelôt & Clemont, cæterarumque in Comitatu Burgundiæ & Principatu Mompelgardensi sitarum cum omnibus juribus & redditibus eo planè modo, prout ante pacem Neomagensem possederant, abolitis penitus iis, quæ quocunque titulo, tempore ac modo in contrarium facta vel prætena fuerunt.

XIV.

Gaudeat etiam Domus Marchica Badensis omni jure & beneficio pacis hujus, adeoq; etiam Westphalicæ & Neomagensis in primis verò articulorum 4. & 51. hujus tractatus.

XV.

Restituantur eodem modo Principes & Comites Nassovienses, Hanovienses, & Leiningenses omnesque cæteri

Sacri Romani Imperii Status, qui per articulum quartum hujus tractatûs aliosve restituendi veniunt, in omnes & singulas suas ditiones, eoque pertinentes proventus & reditus, aliaque omnia jura & beneficia, quocunque nomine insignita sint.

XVI.

Cùm verò pacis meliùs stabiliendæ ergò, placuerit loca quædam hinc inde permutari, Sacra Cæsarea Majestas & Imperium cedunt Sacræ Regiæ Majestati Christianissimæ ejusque in Regno successoribus Urbem Argentinensem & quidquid ad illam civitatem, in sinistra Rheni parte pertinet, cum omni jure, proprietate & supremo Dominio, quod sibi & Romano Imperio hætenus in ea competiit, aut competere poterat, eaque omnia & singula in Regem Christianissimum ejusque successores transferunt, ità ut dicta Urbs cum omnibus suis appertinentiis & dependentiis in sinistra parte Rheni sitis, absque ulla reservatione cum omnimodâ jurisdictione & superioritate, supremoque Dominio à modo in perpetuum ad Regem Christianissimum ejusque successores pertineat & Coronæ Galliæ incorporata intelligatur, absque Cæsaris, Imperii vel cujuscunque alterius contradictione. Ad cujus cessionis alienationisve majorem validitatem, Imperator & Imperium vigore præsentis transactionis expressè derogant omnibus & singulis prædecessorum Imperatorum Sacrique Romani Imperii Decretis, constitutionibus, statutis & consuetudinibus etiam juramento firmatis aut in posterum firmandis, nominatimque capitulationi Cæsareæ, quatenus alienatio omnimoda bonorum & jurium Imperii prohibetur, quibus omnibus expressè renunciant, dictamque Urbem unà cum Magistratibus, Officialibus, Civibus & Subditis omnibus, à vinculis & sacramentis, quibus hucusque Imperatoribus & Imperio obstricta fuerat exsolvunt, eamque ad subjectionem, obedi-

dien-

dientiam & fidelitatem Regi Christianissimo ejusque successoribus præstandam remittunt, atque ita Regem Christianissimum in plena justaque proprietate possessione & superioritate constituunt, omnibusque in ea juribus ac prætensionibus ex nunc in perpetuum renunciant; inque hunc finem dictam Urbem Argentinensem ab Imperii matricula expungi placet.

XVII.

Liberum tamen maneat omnibus & singulis ejus urbis & appertinentiarum incolis, cujuscunque conditionis sint, qui emigrare voluerint, inde domicilium alio, quocunq; libuerit, unà cum mobilibus bonis, finè ullo impedimento, detractiōe aut exactiōe, intra annum à ratihabitâ Pace, post quinquennium verò præstitis præstandis secundum conditiones in ejusmodi casibus illic olim usitatas transferre, immobilia verò aut vendere, aut retinere, & per se, vel per alios administrare. Eadem quoque facultas retinendi & per se, vel alios administrandi aut alienandi omnibus aliis Imperii membris aut subditis mediatis vel immediatis maneat, qui bona, redditus, debita, actiones, vel jura in dicta urbe, ejusque appertinentiis habent, sive semper retinuerint, sive durante bello, aut ante illud confiscata seu adempta aliisque concessa fuerint, per conventionem hanc restituenda, quocunque nomine veniant, aut ubicunque degant. Salva etiam sit jurisdictio Ecclesiastica iis, ad quos antiquitus spectavit, nec eam, ejusve exercitium impedire unquam liceat.

XVIII.

Vicissim Sacra Regia Majestas Christianissima restituet cum omnibus juribus & dependentiis intrâ 30. dies à commutatis Ratificationum formulis Sacræ Cæsareæ Majestati & Imperio munimentum Kehl à se exstructum in dextra Rheni parte situm integrum. Munimentum verò de la Pile cæteraque in ipso Rheno seu Rheni insulis exstructa intra

mensẽm sequentem aut citius, si fieri poterit, sumptibus Regis Christianissimi solo planè æquabuntur, à neutra parte posthac reædificanda. Fluminis autem navigatio, aliusve usus utriusque partis subditis, aut qui aliàs illac commearẽ, navigare aut merces transvehere volent, æquè patebit: nec quicquam ab alterutra parte illic aut alibi unquam fiet, quo flumen divertatur, aut ejus cursus seu navigatio aliusve usus difficilior quavis ratione reddatur, multò minùs nova telonia, portoria, aut pedagia exigentur, aut vetera augebuntur, navesve, quæ transeunt, ad unam magis quàm alteram ripam appellere, aut onera, seu merces exponere, vel recipere cogentur, sed id libero cujusque arbitrio relinqui semper debebit.

XIX.

Cedit quoque Sacra Regia Majestas Christianissima Sacræ Cæsareæ Majestati & Serenissimæ Domui Austriacæ Urbem & Arcem Friburgensem, nec non Fortalitium S. Petri, Fortalitium item Stellæ nuncupatum, & quæcunq; alia munimenta ibidem aut alibi per Sylvam Hercyniam vel reliquum Brisgowiæ districtum noviter erecta, aut restaurata, in statu, quo nunc sunt, absque ulla demolitione aut deterioratione, cum Villis Lehen, Metzhausen, & Kirchzarth, cumque omni jure, prout suæ Regiæ Majestati per Pacem Neomagensẽm cessa aut ab illa possessa & exercita fuerunt, uti & archivo, omnibusque scripturis seu documentis literariis tempore occupationis illic repertis, sive ibi adhuc existent, sive aliorum translata sint, jure diocæsano aliisque juribus & redditibus Episcopatus Constantiensis semper salvis.

XX.

Transfert similiter in Sacram Cæsaream Majestatem & Domum Austriacam Sacra Regia Majestas Christianissima Brisacum integrum in moderno statu, cum Granariis, armamentariis, munimentis, Vallis, muris, Turribus, aliisque

isque ædificiis publicis ac privatis, atque omnibus dependentiis in dextra parte Rheni sitis: iis, quæ in sinistra Rheni parte sunt, interque ea fortalitio le Mortier dicto, Regi Christianissimo relictis. Urbs tamen, quæ nova dicitur, in eadem sinistra Rheni parte sita, uti & pons, ac munimentum insulæ Rheni inædificatum omnino destruetur & solo æquabitur à neutra parte ullo tempore reædificanda. Cæterum eadem libertas Brisaco migrandi hic repetita censebitur, quæ ratione urbis Argentinæ conventa est.

XXI.

Præfata loca, Urbes, Castra & Fortalitia cum omni districtu, appertinentiis & dependentiis Sacræ Cæsareæ Majestati à Sacra Regia Majestate Christianissima retrocessa restituantur & tradantur absque omni reservatione, exceptione aut retentione bonâ fide & sine ulla dilatione, impedimento vel prætextu, iis, qui post ratihabitas pacis tabulas à Sacra Cæsarea Majestate ad id constituti & specialiter deputati fuerint, eaque de re locorum evacuandorum Præfectis, Gubernatoribus aut Officialibus Gallicis fidem fecerint, ita ut dictæ Urbes, Arces, Fortalitia & loca cum omnibus prærogativis, utilitatibus, proventibus & emolumentis ac quibuscunque ibidem comprehensis, in jus, possessionem actualem & omnimodam potestatem ac superioritatem Sacr. Cæs. Maj. & Domûs Austriacæ redeant, & apud eandem perpetuis temporibus permaneant, quemadmodum antehac ad eam spectârunt, & à Sacra Regia Majestate Christianissima hætenus possessa fuere, nihilque omnino juris aut prætensionis in loca præfata & eorum districtus Coronæ Galliæ remansisse, aut reservatum fuisse, intelligatur. Nec quicquam porro exigatur pro sumptibus & expensis in Munimenta aut alia ædificia publica vel privata in sumptis, nec aliâ quacunque de causa retardetur restitutio plenaria intra triginta dies à pace ratihabita executioni demandanda, adeo
ut

ut præsidia Gallica inde protinus abducantur, absque omni molestia, damno vel gravamine, civibus, & incolis, aut aliis quibuscunque subditis Austriacis titulo debitorum aut prætensionum quarumlibet inferendo. Neque fas sit militiæ Gallicæ in locis evacuandis, aut aliis quibusvis ad Sacram Regiam Majestatem Christianissimam non spectantibus diutiùs commorari, hyberna, vel stationes figere, sed in proprias Coronæ Galliaë ditiones illico commigrare teneantur.

XXII.

Eâdem ratione reddetur Sacræ Cæsareæ Majestati, Sacroque Romano Imperio Philippiburgum illæsum cum munimentis ei in dextra parte Rheni junctis, omnibusque tormentis bellicis, quæ tempore ultimæ occupationis ibidem exstiterunt, Episcopatus Spirensis jure undiquaque reservato, atque eo nomine articulus quartus Instrumenti Pacis Neomagensis expressè repetitus habebitur. Munimentum verò, quod in sinistra ripa ædificatum est, unà cum ponte à Rege Christianissimo post occupationem factò, destruetur.

XXIII.

Curabit Rex Christianissimus suis impensis solo æquari munimenta è regione Hunningæ in dextra ripa & in Insula Rheni exstructa, fundo cum ædificiis Domui Badensi reddendo: pons quoque illic Rheno superstructus destruetur.

XXIV.

Destruendum similiter Munimentum, quod in dextra parte Rheni ædificatum est, è regione fortalitii, Fort-Loüis nuncupati, ipso fortalitie & Insula penes Regem Christianissimum remanentibus, solum verò Munimenti destructi Domino Marchioni Badensi cum ædificiis restituendum. Destruetur etiam ea pontis pars, quæ illuc ab Insula pertingit, à neutra parte deinceps reparanda.

XXV.De-

17.
XXV.

Demolienda præterea à Rege Christianissimo Munimenta post pacem Neomagensem Castro Trarbacensi addita, nec non Fortalitium Montroyal ad Mosellam, à nullo posthac reædificanda, relictâ tamen in pristino statu arce Trarbacensi & unâ cum Urbe & appertinentiis prioribus possessoribus plenariè restituendâ.

XXVI.

Eadem quoque demoliendi ratio obtineat in Munimentis arci Kurburgensi à Rege Christianissimo additis: post quæ destructa, arx hæc cum integrâ relictâ Urbe Kirn non minùs ac reliqua ad Principem Salmensem ejusque Agnatos, Rheingravios & Wildgravios spectantia bona, nominatim etiam Principatus Salmensis, cæteraque illis reddentur, eodem omnino modo & jure possidenda, quo ea ante destitutionem possederunt, & pace hac conventum est.

XXVII.

Idem etiam destruendis novis Munimentis arci Eberenburgensi à Rege Christianissimo adjectis, eâque Baronibus de Sickingen cum reliquis ad illos spectantibus bonis ab utraque parte reddendis cautum esto.

XXVIII.

Cùm Dominus Dux Lotharingæ hoc in bello cum Sacrà Cæsareâ Majestate conjunctus sit, & præsentis tractatu comprehendi voluerit, restituetur pro se, hæredibus & successoribus suis in liberam & plenariam possessionem eorum Statuum, locorum & bonorum, quæ Patruus ejus Dux Carolus anno millesimo sexcentesimo septuagesimo (cùm à Christianissimi Regis armis occupata fuerunt) possidebat, exceptis tamen mutationibus, articulis sequentibus explanandis.

XXIX.

Restituet inprimis Sacra Regia Majestas Christianissima Do-

C

ma Domino Duci Urbem veterem & novam Nancei, cum omnibus appertinentiis, cumque tormentis bellicis, quæ in Urbe veteri tempore occupationis reperta fuerunt, eâ tamen conditione, ut integris relictis omnibus Vallis & Propugnaculis Urbis veteris, uti & portis Urbis novæ, hujus Vallis & Propugnacula non minùs ac omnia utriusque Munimenta exteriora, impensis Sacræ Regiæ Majestatis solo planè æquentur, nullo deinceps tempore reparanda, nisi quòd Dominus Dux ejusve successores Urbem novam simplici & æquali muro absque angulis claudere possint, quando cunque libuerit.

XXX.

Evacuabit quoque S. R. M. Christianissima castrum Bitsch cum omnibus appertinentiis, uti & castrum Homburg, destructis priùs Munimentis amplius non reparandis, ità tamen, ut ipsis castris, & quæ illis juncta sunt, oppidis nullum damnum inferatur, sed ea omnino illæsa conserventur.

XXXI.

Suffragabuntur porrò Domino Duci omnia de unionibus seu reunionibus articulo quarto statuta, ac si hîc verbotenus repetita essent, ubicunque aut quomodocunque factæ seu decretæ fuerint.

XXXII.

Reservat sibi verò S. R. M. Christianissima Fortalitium Saarloüis cum dimidiâ leucâ in circuitu à Commissariis Regiis & Lotharingicis designandâ, cumque omni superioritatis & supremi Domini jure perpetuò possidendum.

XXXIII.

Urbs quoque & Præfectura Longwicensis unâ cum suis pertinentiis & dependentiis cum omni superioritate, supremo Dominio & proprietate maneat in perpetuum penes

nes Dominum Regem Christianissimum ejusque hæredes & successores: nihilque juris imposterum in iis prætere- dere possit Dominus Dux ejusque hæredes & successores: sed in prædictæ urbis & præfecturæ permutationem Sacra Regia Majestas Christianissima, aliam Domino Duci cedet, in uno ex tribus Episcopatibus ejusdem amplitudinis & va- loris præfecturam, de quâ bonâ fide inter eosdem Com- missarios conveniet: eâque sic cessâ, & in Dominum Du- cem à Rege Christianissimo translata, tam ipse Dux, quàm ipsius hæredes & successores fruentur in perpetuum cum omnimodis superioritatis, supremi Domini & proprietatis juribus.

XXXIV.

Pateat semper Regio militi ad loca limitanea pergenti aut inde redeunti sine obstaculo aut impedimento transi- tus innoxius per ditionem Domini Ducis, præviâ tamen semper notificatione tempestivâ, & ut transiens miles non evagetur, nec diverticula quærat, sed viâ ordinariâ & bre- vissimâ utatur, & iter absque morâ debitè acceleret, nul- lam vim, nullumque damnum locis vel subditis Ducis in- ferat, annonamque ac alia necessaria à Commissariis Lo- tharingicis subministranda paratâ pecuniâ solvat, abolitis vicissim & in potestatem Domini Ducis sine exceptione ple- nè redeuntibus viis & locis, quæ Sacræ Regiæ Majestati Christianissimæ per pacem Neomagensem reservata fue- runt.

XXXV.

Beneficia Ecclesiastica usque ad diem præsentis tracta- tûs à Rege Christianissimo collata, penes modernos posses- sores, qui ea à S. M. R. consecuti sunt, quietâ relinquantur.

XXXVI.

Sancitum præterea fuit, ut omnes processus, sententiæ atque decreta lata per Consilium, Judices aut alios Regiæ Ma-

jestatis Christianissimæ Officiales in controversiis & actionibus ad finem perductis, tam inter subditos Ducatus Lotharingiæ & Barri, quàm alios, tempore, quo Rex Christianissimus hosce Status possedit, locum habeant, atque plenum integrumque suum sortiantur effectum, non secus ac si S. R. Majestas eorum possessor mansisset, neque dictas sententias & decreta in dubium vocare, annullare, aut executionem illorum retardare aut impedire integrum erit. Partibus quidem licitum erit juxta ordinem & dispositionem legum atque constitutionum confugere ad revisionem actorum, interim tamen sententiæ suo in robore & vigore maneant.

XXXVII.

Restituentur mox à ratihabitâ pace Domino Duci, archiva & documenta literaria, quæ in Gazophilacio Nanceano & Barrensi, atque in utrâque Camerâ Computorum sive alibi locorum habeantur & ablata fuerunt.

XXXIIX.

Poterit statim à ratihabitâ pace Dominus Dux in Ducatus Lotharingiæ & Barri Commissarios mittere, qui rebus illius attendant, justitiam administrent, Teloniorum, Salinarum, aliorumque jurium curam gerant, cursum publicum disponant, cæteraque agant, quæ ad Regimen à Domino Duce eodem tempore plenè suscipiendum pertinere queant.

XXXIX.

Ratione vectigalium seu teloniorum, eorumve immunitatis in Vecturâ salis, & lignorum, sive terrâ, sive per flumina, servetur status seu consuetudo anni 1670. nullâ innovatione permiffâ.

XL.

Maneat antiquus usus & libertas commerciorum inter Lotharingiam & Ditionem Metensem, Tullensem & Verdunen-

dunensem, mutuoque utriusque partis beneficio imposte-
rum exactè servetur.

XLI.

Serventur similiter in pristino suo vigore & robore concor-
data illæsa inter Christianissimos Reges & Duces Lotharingiæ
inita.

XLII.

Domino Duci, ejusque fratribus post restitutionem
integrum erit, jus, quod sibi in diversis causis competere
asserunt, viâ ordinariâ persequi, non obstantibus sententiis,
quæ ipsis absentibus & non auditis latæ dici possint.

XLIII.

In iis, quæ hîc aliter expressè conventa non sunt, ob-
serventur quoque ratione Domini Ducis ejusque Ditionum
& subditorum ea, quæ hoc tractatu maximè *§. Restituentur*
utriusque partis Vasalli, &c. §. Simul - atque Instrumentum
Pacis, &c. & §. Et ad Subditos, &c. cauta sunt, ac si hîc
speciatim enunciata essent.

XLIV.

Dominus Cardinalis de Furstenberg restituetur in omnia
jura, bona feudalia ac allodialia, beneficia, honores & præro-
gativas, quæ Sacri Imperii Principibus & membris compe-
tunt, tam ratione Episcopatus Argentoratensis à dextrâ par-
te Rheni, quàm Abbatîæ Staveloensis, aliâsve, frueturque
cum Agnatis seu Cognatis, qui illi adhæserunt, & domesti-
cis, plenâ amnestiâ & securitate omnium factorum dicto-
rumque & quorumlibet contra illum illosve decretorum,
nec ipse, illiusque hæredes, aut Agnati seu Cognati & dome-
stici, ob hæreditatem defuncti Domini Electoris Maximili-
ani Henrici à Dominis Electoribus Coloniensi & Bavarîæ,
eorumque hæredibus aut quibuscunque aliis conveniri un-
quàm poterunt, uti nec vicissim ex illâ hæreditate seu ob le-
gata sibi relicta vel res donatas Dominus Cardinalis ejusque
Agnati seu Cognati & domestici, aut causam ab iis habentes

quicquam quovis modo à Dominis Electoribus aliisque petere debebunt, omni jure, præensione seu actione personali ac reali penitus extinctâ. Eâdem amnestiâ & securitate gaudebunt, eodemque omnino jure utentur ex Canonicis Coloniensibus ii, qui partes illius secuti & Canonicatibus ac beneficiis privati fuerunt, restituenturque cum omnibus Canonicorum, beneficiorum & dignitatum juribus in eum Capituli Cathedralis & Collegiatarum Ecclesiarum locum & ordinem, quo ante depositionem fuerunt, ita tamen, ut redditibus penes modernos possessores manentibus, hi æquè ac restituti communibus dignitatum & beneficiorum titulis & functione, priore tamen loco restituti delato, fruantur, post possessorum verò obitum aut voluntariam resignationem, restituti soli dignitates & redditus protinus occupent, interea quoque pro ordine, quem inter se habent, singuli novas præbendas proximè vacaturas, consequantur. Hocque etiam superioribus Ecclesiasticis, ad quos res pertinet, grata fore nullatenus dubitatur. Hæredes quoque illorum Canonicorum, qui pariter destituti durante bello decesserunt, quorumque bona, redditus & jura sequestrata aut fisco addicta fuerunt in hisce recuperandis beneficio §. *Restituentur omnes utriusque partis Vasalli*, . . . plenè gaudebunt eâ expressè additâ conditione, ut legata à defunctis ad pias causas relicta juxta eorum dispositionem ex censibus assignatis absque morâ solvantur.

XLV.

Amnestiâ quoque comprehendantur specialiter Landgravii Hassiæ Reinfelsenses, & in eum statum, quoad Arcem Rheinfels totumque Comitatum inferiorem Cattimelibocensem cum omnibus juribus ac dependentiis reponantur, in quo eorum Pater Landgravius Ernestus ante initium hujus belli extitit, salvis tamen ubivis juribus Domino Landgravio Hasso-Cassellano competentibus.

XLVI.

Restituentur omnes utriusque partis Vasalli & subditi, Ecclesiastici & sæculares, Corpora, Universitates & Collegia honoribus, dignitatibus & beneficiis, quibus ante bellum gaudebant, uti & in omnia jura, bona, mobilia & immobilia, census quoq; seu redditus, etiam qui redimi possunt, & qui vitâ terminantur (dummodo extincta non sit) tempore & occasione belli occupata seu detenta, unâ cum juribus, actionibus, & successioneibus, quæ ipsis durante bello evenerint, ita tamen, ut nihil ratione fructuum seu proventuum post occupationem seu detentionem ad diem usq; ratihabitæ pacis perceptorum, aut pensionum cessarum petere possint. Similiter peti amplius non poterunt debita, merces & mobilia tempore & ratione belli fisco addicta vel autoritate publicâ in alios usus conversa, adeoque nec creditores ejusmodi debitorum, nec Domini earum mercium aut mobilium, eorumq; hæredes aut causam ab iis habentes, ea persequi aut restitutionem seu satisfactionem prætere unquam debebunt. Restitutiones hæc ad eos quoque extendentur, qui partes contrarias secuti sunt, qui ve eo nomine suspecti fuerunt, & quibus post Pacem Neomagensem bona, redditus aut jura ideò quòd alibi habitaverint vel homagium non præstiterint, aut similes ob causas, seu prætextus ablata fuerunt, quique proinde virtute Pacis hujus in Principis sui gratiam redibunt, sicut & in pristina jura & quævis bona, qualia hæc tempore conclusionis & subscriptionis hujus Tractatûs fuerunt. Atque omnia isthæc statim à ratihabitâ Pace executioni mandabuntur, non obstantibus ullis donationibus, concessionibus, alienationibus, declarationibus, confiscationibus, commissis, impensis, meliorationibus, sententiis interlocutoriis & definitivis ex contumaciâ partibus absentibus & non auditis latis, quæ sententiæ & res judicatæ nullæ erunt, & perinde habebuntur, ac si judicatæ aut pronunciatæ non essent, plenâ libertate & integrâ manente

nente iis omnibus in Patriam, seu ad bona ista redeundi, utque iis non minùs ac censibus & redditibus, vel ipsi frui, aut alibi, ubicunque ipsis visum fuerit, domicilium figere seu morari possint, prout elegerint, omni violentiâ seu coactione penitus exclusâ. Tumque fas illis erit per procuratores non suspectos bona & redditus administrare, iisque uti frui, exceptis tamen beneficiis Ecclesiasticis residentiam requirentibus, quæ personaliter administrari, & obiri debebunt. Omnibus denique utriusque partis subditis libera facultas erit, bona mobilia & immobilia, census & redditus, quæ sub alterutrius ditione habent, vendendi, permutandi, alienandi & transferendi, alterve de iis inter vivos & per ultimam voluntatem disponendi, ita ut quilibet, subditus vel extraneus, ea emere seu acquirere possit, nullâ aliâ seu ulteriori permissione superioris requirendâ præter eam, quæ hoc articulo continetur.

XLVII.

Si aliqua beneficia Ecclesiastica mediata vel immediata, durante hoc bello, ab unâ alterâve parte in Terris seu locis sibi tunc subjectis juxta primævæ institutionis ac generalium vel particularium de iis factorum statutorum legitimorum normam aut aliam quamvis à summo Pontifice canonicè factam dispositionem & provisionem capacibus collata fuerint, ea non minùs atq; illa beneficia Ecclesiastica quæ ante præsens bellum in locis ex hac Pace restituendis tali modo collata fuerunt, præsentibus possessoribus relinquuntur, ita ut nec in illorum possessione vel legitima administratione, nec in fructuum perceptione, à quocumque turbari aut impediri vel eorum nomine seu causa præteritâ aut præsentis in jus vocari, conveniri, aut quâvis ratione inquietari seu molestari unquam possint aut debeant, ut tamen ea præstent, quæ sibi ratione illorum beneficiorum incumbunt.

XLVIII.

Cum tranquillitatis publicæ intersit, ut pax conclusa Augustæ

gustæ Taurinorum 29. Augusti 1696. inter Sacram Regiam Majestatem Christianissimam & Dominum Sabaudiaë Ducem exactè observetur, illam quoq; Pace hac comprehendi & confirmari placuit, ut ejusdem cum Pace hac vigoris sit & perpetuò maneat. Confirmantur prætereà sigillatim, quæ Pace Westphalicâ & Neomagensi superiùs restabilitâ pro Domo Sabaudicâ cauta sunt, & hic nominatim repetita censentur; ita tamen ut per factam restitutionem Pinaroli ejusque dependentiarum nullâ in parte minui aut alterari queat obligatio, quam Sacra Regia Majestas Christianissima in se suscepit solvendi Domino Mantuæ Duci, quadringenta nonaginta quatuor millia aureorum, in liberationem Domini Ducis Sabaudiaë; prout in Instrumento Westphalicæ Pacis fusiùs declaratum est. Atque ut ea plenius & firmiùs corroborentur, omnes & singuli Principes Pacis generalis consortes, quas inter se pro majori securitate stipulantur sponfiones seu garantias, easdem Domino Duci Sabaudiaë præstant, & ab eo vicissim accipient.

XLIX.

Redditiõne verò seu restitutione quâcunque locorum, personarum, rerum aut jurium à Galliâ factâ aut faciendâ, redintegratis seu redintegrandis nihil novi juris acquiretur. Si verò aliorum contra illos prætensiones fuerint, hæ post factam restitutionem, quæ proptereà nullatenus differri debet, loco convenienti proponendæ, examinandæ & decidendæ erunt.

L.

Simul-atque Instrumentum Pacis hujus à Dominis Legatis Extraordinariis & Plenipotentariis subscriptum & signatum fuerit, cesset omnis cujuscunque generis hostilitas ac violentia, ædificiorumque, Vinearum & Sylvarum vastatio aut arborum cæfio: deducanturque illicò post ratihabitõnes commutatas utrinque copiæ ex locis non munitis ad alteram partem pertinentibus. Loca verò munita ex pace hac restituenda tradantur intrâ triginta dies à ratihabitâ Pace, aut citiùs, si fieri poterit, iis,

D

qui

qui præcedentibus articulis nominati sunt, vel si expressi non fuerint, illis, qui immediatè ante destitutionem in possessione fuerunt, absque ullâ munimentorum aut ædificiorum publicorum vel privatorum destructione, aut statûs, in quo nunc sunt, deterioratione, vel quarumvis impensarum in vel ob ea factarum repetitione, uilâve militum aut eorum nomine vel aliâ de causâ faciendâ exactione, aut rerum ad incolas spectantium vel ex hac Pace relinquendarum ablatione. Demolitio autem qualiscunque destruendorum, de quâ supra convenit, absque impensis & molestiâ alterius partis, minorum quidem intra mensem, majorum verò intra duos menses, aut citiùs, si fieri poterit, plenè perficiatur. Reddantur prætereà bonâ fide statim à Ratificationibus commutatis omnia Archiva & documenta literaria, non ea tantùm, quæ ad loca Sacræ Cæsareæ Majestati & Imperio ejusque statibus & membris restituenda aut relinquenda pertinent, sed & omnia illa, quæ ex Camerâ & urbe Spirensi, alibique in Imperio ablata sunt, etsi eorum mentio specialis in hac conventionem facta non sit. Captivi quoque utrinque facti ratione belli plenæ libertati absque lytro restituantur, maxime ii, qui remis addicti aut aliâs ad opus publicum damnati fuerunt.

LI.

Et ut ad subditos utriusque partis plenior Pacis fructus mox pervenire possit, convenit, ut quæcunque contributiones pecuniæ, frumenti, vini, fœni, lignorum, pecudum, aut alterius nominis, licet alterutrius subditis jam imperatæ aut per pacta stabilitæ fuerint, uti & pabulationes omnis generis in alterutrius ditione statim à die ratihabitionis omnino cessent, & quod tum ex ejusmodi aliisque contributionibus, indictionibus aut exactionibus residuum debebitur, penitus abolitum sit & maneat, obsides etiam ex quâcunque causâ hoc bello dati aut abducti sine morâ absque ære reddantur, liberèque in Patriam dimittantur.

LII.

Redeant quoque mox à subscriptâ pace commercia inter Sacræ Cæsareæ Majestatis Imperiique & Sacræ Regiæ Majestatis Christianissimæ, Regniq[ue] Galliæ subditos durante bello prohibita, in eam, quæ ante bellum fuit, libertatem, fruanturque utrinquè omnes & singuli, nominatim Urbium Imperialium & Emporiorum Hanseaticorum cives & incolæ terrâ marique plenissimâ securitate, pristinis juribus, immunitatibus, privilegiis & emolumentis per solemnes tractatus aut vetustam consuetudinem obtentis, ulteriori conventionem post pacem remissâ.

LIII.

Omnia per hanc pacem conventa valeant, ac perpetuâ firmitate nitantur, observenturque & executioni mandentur, non obstantibus sed abrogatis & cassatis omnibus quæ contraria credi, allegari, aut excogitari unquam possint, etsi talia sint, ut eorum specialior seu amplior mentio fieri debeat, aut abrogatio, seu annullatio nulla seu invalida dici posse videatur.

LIV.

Utrique contrahentium parti liceat pacem hanc ejusque observationem foederibus, munimentis in proprio solo, extra loca tamen superius nominatim excepta, pro arbitrio extruendis & ampliandis, præfidiisque & stationibus, atque aliis mediis ad defensionem comparatis firmare: cum aliis quoque Regibus, Principibus & rebus publicis, tum inprimis Sueciæ Regi, seu Mediatori, æquè ac virtute pacis Westphaliæ eam asserere, Sacræque Cæsareæ Majestati, Imperioque, & Sacræ Regiæ Majestati Christianissimæ garantiam præstare semper fas erit.

LV.

Et cum Sacra Cæsarea Majestas, Imperiumque, & Sacra Regia Majestas Christianissima grato animo agnoscant indefessa studia & officia, quæ Serenissimus Sueciæ Rex tranquillitati publicæ reducendæ impendit, utrinque placuit, eum cum Regnis & Provinciis suis præsentem hoc tractatu omni meliori modo nominatim comprehendere.

LVI.

Porro quoque Sacrae Cæsareæ Majestatis & Imperii nomine pace hac comprehenduntur præter nominata jam Imperii membra etiam reliqui Electores, Principes, Status & membra Imperii, interquæ ea figillatim Episcopus & Episcopatus Basiliensis, cum omnibus eorum ditionibus, prærogativis & juribus: tum & Tredecim Helvetiorum Cantones cum eorum fœderatis, nominatim cum Republica & Civitate Genevarum & dependentiis, Urbe & Comitatu Neocomensi ad Lacum, Civitatibus Sancti Galli, Mulhusæ & Biennæ, Tribus ligis Rhæticas seu Grisonibus, Septem Decimis Valesianis & Abbate Sancti Galli.

LVII.

Nomine Sacrae Regiæ Majestatis Christianissimæ comprehenduntur pariter tredecim Cantones Helvetiæ eorumque Fœderati, & nominatim Respublica Valesianorum.

LVIII.

Includentur etiam paci omnes illi, qui ante permutationem ratihabitionum, vel postea intra sex menses ab unâ vel alterâ parte ex communi consensu nominabuntur.

LIX.

Pacem hoc modo conclusam promittunt, Legati Cæsarei & Regii, Deputatorumque Imperii Ordinum Plenipotentiarum ab Imperatore, Imperio, & Rege Christianissimo ad formam hîc mutuò placitam ratihabitum & ratiificationum Instrumenta intra sex septimanarum spatium ab hodierno die computandarum, aut citius, si fieri queat, hîc reciprocè commutatim iri.

LX.

In quorum fidem roburque tam Cæsarei quam Regii Legati Extraordinarii & Plenipotentiarum, unâ cum Electorum, Principum & Statuum Imperii ad hunc actum Depu-

Deputatorum Plenipotentiaris tabulas has propriis manibus subscripserunt & sigillis suis muniverunt. Acta hæc sunt in Palatio Riswicensi in Hollandiâ trigesima die mensis Octobris anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo.

(L.S.) *D. A. C. à Caunitz.*

(L.S.) *de Harlay Bonneuil.*

(L.S.) *Henr. C. de Stratman.*

(L.S.) *Verjus de Crecy.*

(L.S.) *J. F. L. B. à Seilern.*

(L.S.) *de Callieres.*

Nomine Em. Elect.
Mogunt.

Nomine Seren. Bavaricæ
Elect.

(L.S.) *M. Fridericus Baro de
Schonborn Legat.*

*de Prielmayer, Legatus Extra-
ordinarius & Plenipotentarius.*
(L.S.)

(L.S.) *Ignatius Antonius Otten
Plenipotentarius.*

(L.S.) *Georgius Vilhelmus Moll Plenipotentarius.*

Nomine Domus Austriacæ.

(L.S.) *Franciscus Rudolphus ab Halden L. Baro de Trazberg &c.*

Nomine Magni Ordinis Teutonici Magistri.

(L.S.) *Carolus B. à Loë, Ordinis Teutonici Eques.*

Nomine Celsissimi Principis & Episcopi Herbipolensis.

(L.S.) *Johannes Conradus Philippus Ignatius de Tastungen.*

Nomine Eminentissimi & Celsissimi Electoris Trevirensis ut
Episcopi Spirensis.

(L.S.) *Joannes Henricus de Kayfersfeld Plenipotentarius.*

Nomine Celsissimi Principis & Episcopi Constan-
tensis.

(L.S.) *Fridericus à Dürheim.*

Nomine Reverendissimi & Celsissimi D. Episcopi & Principis
Hildesienfis.

(L.S.) *Carolus Paulus Zimmerman, Celsitudinis sue Cancellarius, Con-
siliarius intimus, & Plenipotentarius.*

D 3

Nomine

Nomine Sereniss. & Reverendissimi Electoris Coloniensis tanquam Episcopi & Principis Leodiensis.

(L.S.) *Joannes Conradus Norff deputatus Plenipotentarius.*

Nomine Reverendissimi & Celsissimi Episcopi, & Principis Monasteriensis.

(L.S.) *Ferdinandus L. B. à Plettenberg, ex Lenhausen, Ecclesia Cath. Paderb. Monast. & Hildes. respect. Decan. & Capit.*

Nomine Serenissimi Electoris Palatini, ut Ducis Neoburgici.

(L.S.) *Joannes Henricus Hetterman Plenipotentarius.*

Nomine Serenissimi Ducis Wurtembergici.

(L.S.) *Fo. Georgius Nobilis de Kulpis, S. R. Imp. Eques Consil. Statús intimus & Consil. Director.*

(L.S.) *Antonius Gunterus de Hesperen Consiliarius in Consilio superiori & Plenipot. Serenissimi Domini Ducis.*

Nomine Serenissimi Principis Badæ Badensis.

(L.S.) *Carolus Ferdinandus L. B. de Plittersdorff salvo alternationis ordine.*

Nomine Collegii Abbatialis Sueviæ.

(L.S.) *Joseph. Anton. Eusebius ab Halden in Neidberg L. B. de Antenriede Plenipotentarius.*

Nomine Comitum Scanni Wetteravici.

(L.S.) *Carolus Otto Comes à Solms.*

(L.S.) *F. C. ab Eclelsheim Consiliarius Hanoviensis & Plenipotentarius.*

Nomine liberæ & Imperialis Civitatis Coloniae Agrippinæ.

(L.S.) *Herman Joseph Bükingen Syndicus & Plenipot.*

Nomine Civitatis Augustæ Vindelicorum.

(L.S.) *Joannes Christophorus à Dirheim Plenipot.*

Nomine Civitatis Imperialis Francofurti.

(L.S.) *Joannes Jacobus Müller Plenipotentarius.*

(L.S.) *Joannes Melchior Lucius J. U. L. Syndicus & Plenipotentarius.*

Sequi-

Sequitur tenor Plenipotentiarum.

PLENIPOTENTIA CÆSAREA.

NOS LEOPOLDUS Divinâ favente Clementiâ electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae, Sclavoniæ &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Brabantiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ &c. Marchio Moraviæ, Dux Lucenburgiæ, ac Superioris & inferioris Silesiæ, Wirtenbergæ & Teckæ, Princeps Sueviæ, Comes Habsburgi, Tyrolis, Ferretis, Kyburgi, & Goritiæ, Marchio Sacri Romani Imperii, Burgoviæ, ac Superioris & inferioris Lusatiae, Dominus Marchiæ Sclavonicæ, Portûs Naonis, & Salinarum &c. Notum testatumque facimus, quòd cum nihil ardentius exoptemus, quàm ut præsens bellum, quo ab aliquot jam annis Christianus orbis affligitur, in æquam & honestam pacem quantotius converti queat, atquè omnibus partibus belligerantibus placuerit, ut tractatus & colloquia pacis in loco ab iis communi consensu eligendo instituantur; ideò quidquid in nobis est, ad comparandam tranquillitatem orbi Christiano lubenter conferre volentes; confisi fidei, prudentiæ, & experientiæ Nostrorum & Sacri Romani Imperii fidelium dilectorum Illustris & Magnifici nostri Consilarii Statûs, Camerarii, & Sacri Imperii Pro-Cancellarii, Domini Andreae Comitis à Kauniz, hæreditarii Domini in Austerlitz, Hungarischbrod, Mahrispruss, & Majoris Orzechau, Equitis aurei Velleris: nec non Illustris & Magnifici nostri Consilarii Imperialis Aulici, Camerarii, Henrici Joannis Comitis à Stratman, Domini in Peürbach, Orth, Schmiding, Spatenbrun, & Carlsberg: uti & Magnifici nostri Consilarii Imperialis Aulici, & in Comitibus Imperii Concommissarii Plenipotentarii Joannis Friderici liberi Baronis de Seilern, &c. eos nominavimus, elegimus, & constituimus, sicut & præsentibus hisce nominamus, eligimus, & constituimus nostros legatos Extraordinarios & Plenipoten-

pōtentiarios ad dictos conventus & tractatus pacis habendos. Quibus proinde committimus & specialiter mandamus, ut se quàm primùm fieri possit, ad locum, de quo inter partes conventum fuerit, conferant, ibiquè pacis colloquia, sive directè sive interveniente operâ hinc inde recepti Mediatoris, instituant cum Serenissimi, Potentissimi & Christianissimi Principis Domini Ludovici Franciæ Regis & c. affinis & fratris nostri Charissimi, legatis vel deputatis sufficienti mandato ad præsens bellum terminandum, controversiasquè, quæ eò spectant, per bonam & firmam pacem componendas munitis. Damus quoque plenam & absolutam potestatem cum omni auctoritate & mandato ad id necessariis, supradiçtis nostris legatis extraordinariis & Plenipotentariis sive tribus conjunctim, sive duobus ex illis tertio absente vel aliter impedito, aut etiam uni eorum soli & seorsum, duobus reliquis similiter absentibus vel impeditis, pacis tractatum pro nobis, nostroquè nomine ineundi, concludendi & signandi inter nos & prædictum Serenissimum & Potentissimum Franciæ Regem Christianissimum, omnia quoquè Instrumenta, quæ in eum finem requiri possunt, conficiendi, expediendi, extradendi, adeoque in universum agendi, promittendi, stipulandi, concludendi & signandi acta, declarationes, pacta conventa commutandi, aliaquè omnia, quæ ad dictum pacis negotium pertineant, faciendi æq; liberè & amplè, ac ipsi præsentibus id faceremus vel facere possemus; Quantumvis mandato adhuc specialiori, & expressiori, quàm quod præsentibus hisce continetur, opus esse visum fuerit. Promittimus prætereà & declaramus fide & verbo nostro Imperiali acceptum & gratum, firmum quoque & ratum Nos habituros, quodcunque per dictos legatos nostros Extraordinarios & Plenipotentarios trinos conjunctim, vel binos ex illis tertio absente vel aliter impedito, unum etiam eorum solum similiter absentibus vel impeditis duobus reliquis, Actum, conclusum, signatum, extraditum & commutatum fuerit; nos obstringentes hisce præsentibus ad expediendum ratificationum nostrarum Diplomata in decenti & solenni formâ intraquè tempus, prout convenerit. In quorum fidem roburquè præsentibus manu nostrâ subscriptas sigillo nostro Imperatorio firmari jussimus. Datum in Civitate nostrâ Viennæ, die tertiâ mensis Februarii an-

330
rii anno millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo, Regnorum
nostrorum, Romani trigesimo nono, Hungarici quadragesimo se-
cundo, Bohemici verò quadragesimo primo,

LEOPOLDUS,

(LS.)

Vt.

SEBASTIANUS WUNIBALDUS

Comes à Zeyll.

*Ad mandatum Sacrae Caesareae
Majestatis proprium.*

CASPARUS FLORENTIUS CONSBRUCH.

PLENIPOTENTIA IMPERII.

Dennach des Heiligen Römischen Reichs Chur-Fürsten/ Fürsten und
Stände für rathsam befunden / aus dero Mittel zu erkiesen / welche
denen zwischen ihrer Käyserlichen Majestät / unserem Allergnädigsten
Herrn / und dem Reich / auch übrigen Hohen Allirten eines / und der
Cron Frankreich andern Theils / auf das Fundament des Westphali-
schen zu Nimwegen bestätigten Friedens veranlaßten Tractaten von Reichs
wegen beyzuwohnen / und dessen interesse mit zu beobachten hätten / und
dann aus dem Chur-Fürstlichem Collegio Chur-Maink / Chur-Bayern /
Chur-Sachsen und Chur-Brandenburg: Aus dem Fürstlichen aber Cas-
tholischer Seiten / Oesterreich-Saltzburg / Hoch- und Teutsch-Meister /
Würzburg / Speyer / Costanz / Hildesheim / Lüttich / Münster ; *salvo al-*
E *terna-*

ternationis ordine, Pfalz-Neuburg/ Baaden-Baaden/ Schwäbische Prælaten; So dann A. E. Verwandten Theils: Magdeburg/ Schweden/ Bremen/ oder Pfalz-Zweibrücken/ Sachsen-Coburg/ Sachsen-Gotha/ Brandenburg-Cullenbach/ Braunschweig-Zell/ Braunschweig-Wolfenbüttel/ Hessen-Cassel/ Württemberg/ *salvâ alternatione*, Holstein-Glücksstadt/ Anhalt/Wetterauische Graffen: aus dem Reichs-Städtischen Catholischen Theils/ Eöln und Augspurg: und A. E. Verwandten Theils/ Franckfurth und Nürenberg darzu erwehlet und benennet worden; Als wird denenselben/ von gesamtten Reichs wegen/ zu obgedachtem Ende/ Krafft dieses vollkommene Gewalt ertheilet/ auf daß sie die Ihrige mit genügsamer Vollmacht förderksamst an den bestimmten Ort/ zu denen gemeldten Tractaten schicken und abordnen/ um daselbst mit/ und neben denen Höchst-Ansehnlichen Kayserlichen Herren/ Herren Plenipotentiaris zu erscheinen/ und nach Ausweis/der ihnen diesfalls ertheilten Instruction. Das jenige berathschlagen/ und *juxta stilum Imperii* tractiren und verrichten zu helfen/ was zu Wiederherbringung eines ehrlichen/ sicheren/ beständigen und allgemeinen Friedens dienen/ und zu Beförderung der *quovis modo* beträngten und unterdruckten Reichs-Ständen und Gliedern/ verlangter restitution auch Recht und billigmässiger satisfaction, nicht weniger gemeiner Wohlfarth und Beruhigung des Vaterlands gedeyen mag. Was nun mit ihro der Cron Frankreich durch sie/ oder in ein oder des andern Abwesenheit/ Kranckheit/ oder Nichterscheinen/ durch die übrigen (doch daß der Abgehenden vota zu observirung der parität seinem Religions-Verwandten Theil immittelst accresciren sollen) nebst Höchst-gedachter Kayserlichen Gesandtschaft/ nach Anleitung obangeregter instruction also gehandelt/ verrichtet und geschlossen werden wird. Solches solle/ so wohl von der Deputirten Principalen/ als auch von übrigen sämtlichen Reichs-Ständen/ in gewisser allerseits bestimmender und zulänglicher Zeit ratificiret/ angenommen und ohnverbrüchlich gehalten/ auch die Deputirte Stände deswegen/ wie es sich in dergleichen Fällen gebühret/ jedesmahl kräftig vertreten werden. Signatum Regenspurg den 15. Junii 1697.

(L. S.) Chur-Fürstl. Mainz. Cantzley.

PLENI.

PLENIPOTENTIA GALLICA.

Louis par la grace de Dieu Roi de France & de Navarre à tous
ceux qui ces presentes Lettres verront SALUT. comme nous ne
souhaittons rien plus ardemment que de voir finir par une bonne
Paix la Guerre, dont la Chrétienté est presentement affligée, &
que par les soins & la Mediation de nôtre très cher & très ai-
mé Frere le Roi de Suede, les Villes de Delft & de la Haye ont
été agréées de toutes les parties, pour tenir les Conferences
nécessaires à cet effet. Nous par ce même desir d'arrêter au-
tant qu'il sera en nous, & par l'assistance de la divine provi-
dence, la desolation de tant de Provinces & l'effusion de tant
de sang Chrétien, Scavoir faisons, que nous confians entiere-
ment en l'experience, la capacité & la fidelité de nôtre bien ai-
mé & feal le Sieur de Harlay de Bonneuil Conseiller Ordinaire
en notre Conseil d'Etat, & de nôtre bien aimé le Sieur Verjus,
Comte de Crecy, Baron de Courcy, Seigneur du Boulay, les
deux Eglises, du Menillet & autres lieux, comme aussi en celle
de nôtre bien aimé le Sieur de Callieres, de la Rochechellay &
de Gigny, qui est actuellement en la Ville de Delft, par les é-
preuves avantageuses, que nous en avons faites dans les divers
emplois importants que nous leur avons confiez, tant au dedans
qu'au dehors du Royaume. Pour ces causes & autres bonnes
considerations à ce nous mouvans, nous avons commis, or-
donné & député lesdits Sieurs de Harlay, de Crecy & de Cail-
lieres, commettons, ordonnons & deputons par ces presentes
signées de nôtre main, & leur avons donné & donnons Plein-
pouvoir, Commission & Mandement special, d'aller dans ladite
Ville de Delft, en qualité de nos Ambassadeurs Extraordinaires,
& nos Plenipotentiaires pour la Paix, & conferer soit directe-
ment, soit par l'entremise des Ambassadeurs Mediateurs respecti-
vement

vement reçûs & agréés avec tous les Ambassadeurs Plenipotentiaires & Ministres, tant de nôtre très-cher & très-aimé Frere l'Empereur des Romains, que de nôtre tres-cher & tres-aimé Frere & Cousin le Roi Catholique, comme aussi de nos tres-chers & grands amis les Etats Generaux des Provinces Unies des Paisbas, & de tous les autres Princes leurs Alliez, tous munis de pouvoir suffisans, & y traiter des moyens de terminer & pacifier les differents, qui causent aujourd'hui la Guerre, & pourront nos susdits Ambassadeurs & Plenipotentiaires tous trois ensemble, ou deux en cas de l'absence de l'autre par maladie, ou autre empêchement ou un seul en l'absence des deux autres, en pareil cas de maladie ou autre empêchement, en convenir, & sur iceux conclure & signer une bonne & seure Paix, & generalement faire, & negocier, promettre & accorder tout ce qu'ils estimeront necessaire pour le susdit effet de la Paix, avec la même autorité que nous ferions & pourrions faire, si nous y étions presens en personne, encore qu'il y eût quelque chose, qui requît un mandement plus special, non contenu en cesdites presentes: promettant en foi & parole de Roi, de tenir ferme & d'accomplir tout ce que par lesdits Sieurs de Harlay, de Crecy & de Caillieres, ou par deux d'entre eux en cas de l'absence de l'autre, par maladie ou autre empêchement, ou par un seul en l'absence des deux autres, en pareil cas de maladie ou autre empêchement aura été stipulé, promis & accordé, & d'en faire expedier nos Lettres de Ratification dans le tems qu'ils auront promis en nôtre nom de les fournir. Cartel est nôtre plaisir, en temoin dequoi nous avons fait mettre nôtre scel à ces presentes. Donnê à Versailles le vint cinquième jour de Février l'an de grace mil six cens quatre vint dix sept & de nôtre regne le cinquante quatrième. Signé Louis, & sur le repli par le Roi Colbert & scellé du grand Sceau de cire jaune.

ARTI-

ARTICULUS SEPARATIVS.

AD majorem elucidationem articuli *Restituentur à Rege Christianissimo Domino Electori Palatino &c.* 8. Instrumenti pacis hodie subscriptæ hic ampliùs statuere placuit, ut in proponendis & decidendis D. Ducissæ Aurelianensis adversus D. Electorem Palatinum prætensionibus seu juribus hæc servetur ratio. Ubi de loco congressûs inter utrumque Arbitrum intra tempus ratihabitioni pacis præfixum convenerit, parti utrique ille locus significabitur, illucque intra bimestre spatium à plenaria restitutione Domini Electoris Palatini juxta allegatum articulum factâ numerandum Delegati Dominorum Arbitrorum mittentur. Exhibeatur tum illic intra mensem sequentem, à Dominâ Ducissâ, integra designatio prætensionum, seu petitionum adversus Dominum Electorem, illaque intra octiduum Domino Electori communicetur. Deducantur inde & dominorum Arbitrorum Delegatis ibidem tradantur, inter alios quatuor menses, eâdem die ab his nominanda, utriusque partis fundamenta in quadruplo; ex quibus singuli Arbitri unum exemplar penes se retinebunt, tertium ad acta communia arbitrii reponetur, quartum verò partibus hinc inde intra octiduum communicabitur. Respondeatur pari ratione, & Dominorum Arbitrorum Delegatis eâdem die in quadruplo exhibeatur utriusque partis responsio, partibus rursus vice mutuâ intra octiduum extradendâ. Intra quatuor subsequentes menses ad conclusionem causæ utrinque procedatur, & Arbitrii sententiæ simul submittatur, atque hæc conclusio & submissio, partibus ad notitiam communicetur, actaque præsentibus partium Procuratoribus, quod dici solet, inrotulentur. Viso dein & examinato utriusque partis jure intra sex menses à Dominis Arbitris eorumve Delegatis juratis in loco congressûs sententia secundum Leges & Constitutiones Imperii publicè feratur, & ubi concors fuerit, executioni plenè mandetur. Sin Domini Arbitri eorumve Delegati in sententiâ discordes fuerint, acta Arbitrii communia intra bimestre spatium à die sententiæ inchoandum,

communibus partium sumptibus Romam deferantur, & summo Pontifici, tanquam Super-Abitro exhibeantur, quò rem iterum examinandam, Delegatis neutri partim suspectis, & juratis intra binos menses committat, hique super actis prioribus, nullâ ulteriore deductione partibus permiffâ, intra sex menses proximè secuturos, uti dictum est, juxta Leges & Constitutiones Imperii ultimam sententiam proferant, nullo modo convelleudam, sed absque ullâ morâ aut contradictione à Dominis Arbitris executioni demandandam. Quod si aiterutra pars in proponendis, deducendis aut probandis prætensionibus, & juribus moram fecerit, licebit nihilominùs alteri parti in terminis constitutis, qui extendi nunquam debebunt, jura sua deducere & exhibere, atque Arbitris æque ac Super-Abitro eâ quâ expressum est ratione procedere, sententiamque juxtâ exhibita acta, & probata pronunciare & exequi. Processu tamen hoc non obstante cum ab ipsismet partibus tum à Dominis Arbitris via amicabilis compositionis tentetur, nihilque omittatur, quod ad terminandam amicè controversiam pertinere possit. Cum etiam articulo pacis jam allegato conveniret, ut donec hæc controversia finem accipiat, annua summa ducentarum millium librarum Turonensium, seu centenorum milliù Florenorù Rhenensium, à Domino Electore Palatino Dominae Ducissæ Aurelianensî exsolvatur, ratione hujus solutionis & termini, à quo inchoare debeat, porrò specialiter conventum est, ut ista præstatio tunc demùm incipiat, postquam juxta tenorè dicti articuli mentionatæ inhibitiones & loca, Domino Electori plenariè restituta fuerint. Ut autem Domina Ducissæ Aurelianensî de solutione præfatæ summæ tantò securior esse possit, Dominus Elector tot ex administratoribus seu Collectoribus Præfecturæ Germersheimensis aliorumque locorum Palatinorum quot suffecerint, ante ratihabitam pacem nominabit, qui eam Dominae Ducissæ, vel ejusdem Mandatario Landaviæ singulis annis, dimidiâ parte quovis semestri solvendâ, præstandam in se suscipiant, quique si non satisfecerint, viâ juris ordinariâ, & si ulterior necessitas urgeat, vel ab ipso Rege Christianissimo executione militari ad solvendum cogi possint. Fiet autem hæc solutio eâ lege, & conditione, ut ea, quæ ratione dictæ annuæ præstationis Dominae Ducissæ Aurelianensî, decisione coràm Arbitris pendente soluta, cum prætensionibus, si quæ ab Arbitris eidem adjudicarentur,

tur,

tur, compensanda, vel si nihil, aut minus illi deberi decideretur, restituenda veniant, hæcque compensatio vel restitutio non minus, quam ipsa controversia per sententiam arbitralem determinetur. Si verò Domina Ducissa Aurelianensis formulæ compromissi in exhibendâ designatione prætensionum, instructione causæ, & Responsione ad exhibita Palatina non satisfecerit, sed in morâ fuerit, cursus dictæ præstationis annuæ pro isto solum temporis spatio sistetur, ipso causæ processu juxta eandem compromissi formulam progrediente. Acta hæc sunt in Palatio Riswicensi 30. Octobris 1697.

(L.S.) *D. A. C. à Kaunitz.*

(L.S.) *Henr. C. à Stratman.*

(L.S.) *J. F. L. B. à Seilern.*

(L.S.) *de Harlai Boneüil.*

(L.S.) *Verjus de Crecy.*

(L.S.) *de Callieres.*

Nomine Em. Elect. Mo-
gunt.

(L.S.) *M. Fridericus Baro de Schönborn, Legat.*

(L.S.) *Ignatius Anton. Otten. Plenipotentiaris.*

(L.S.) *Georgius Wilhelmus Moll, Plenipotentiaris.*

Nomine Domûs Austriacæ.

(L.S.) *Franciscus Rudolphus ab Halden L. Baro de Trazberg.*

Nomine Magni Ordinis Teutonici Magistri.

(L.S.) *Carolus B. à Loë, Ordinis Teutonici Eques.*

Nomine Celsissimi Principis & Episcopi
Herbipolensis.

(L.S.) *Joannes Conradus Philippus Ignatius de Tastungen.*

Nomine Eminentissimi & Celsissimi Electoris Trevirensis
ut Episcopi Spirensis.

(L.S.) *Joannes Henricus de Keyfersfeld Plenipotentiaris.*

Nomine Celsissimi Principis & D. Episcopi
Constantiensis.

(L.S.) *Fridericus à Dürheim.*

Nomine Seren. Bavariæ
Electoris.

de Prielmeyer, Legatus Extraordinarius & Plenipotentiaris.

(L.S.)

Nomine

Nomine Celsissimi ac Reverendissimi Principis &
Episcopi Hildesienfis.

(L.S.) *Carolus Paulus Zimmerman, Celsitudinis suae Cancellarius, Consi-
liarius intimus, & Plenipotentarius.*

Nomine Serenissimi & Reverendissimi Electoris Colonienfis,
tanquam Episcopi & Principis
Leodiensis.

(L.S.) *Joannes Conradus Norff Deputatus Plenipotent.*

Nomine Reverendissimi & Celsissimi Episcopi &
Principis Monasterienfis.

(L.S.) *Ferdinandus L. B. à Plettenberg ex Lenhausen, Ecclesia Cathedrali,
Paderborn, Monast. & Hildesf. respectivè Decan. & Capit.*

Nomine Serenissimi Electoris Palatini tanquam
Ducis Neoburgici.

(L.S.) *Joannes Henricus Hetterman, Plenipotentiar.*

Nomine Serenissimi Marchionis Badæ-Badensis,

(L.S.) *Carolus Ferdinandus L. B. de Plittersdorff, salvo alternationis
Ordine.*

Nomine Collegii Abbatialis Sueviæ.

(L.S.) *Joseph Anton Eusebius ab Halden in Neidberg L. Baro de Auten-
riedt. Plenipot.*

Nomine liberæ & Imperialis Civitatis Coloniae
Agrippinae.

(L.S.) *Herman Joseph Büllingen, Syndicus & Plenipotent.*

Nomine Civitatis Augustæ Vindelicorum.

(L.S.) *Joannes Christophorus à Dierheim Plenipotent.*

F I N I S.

Nd 1143.

8^e

ULB Halle 3
006 792 294

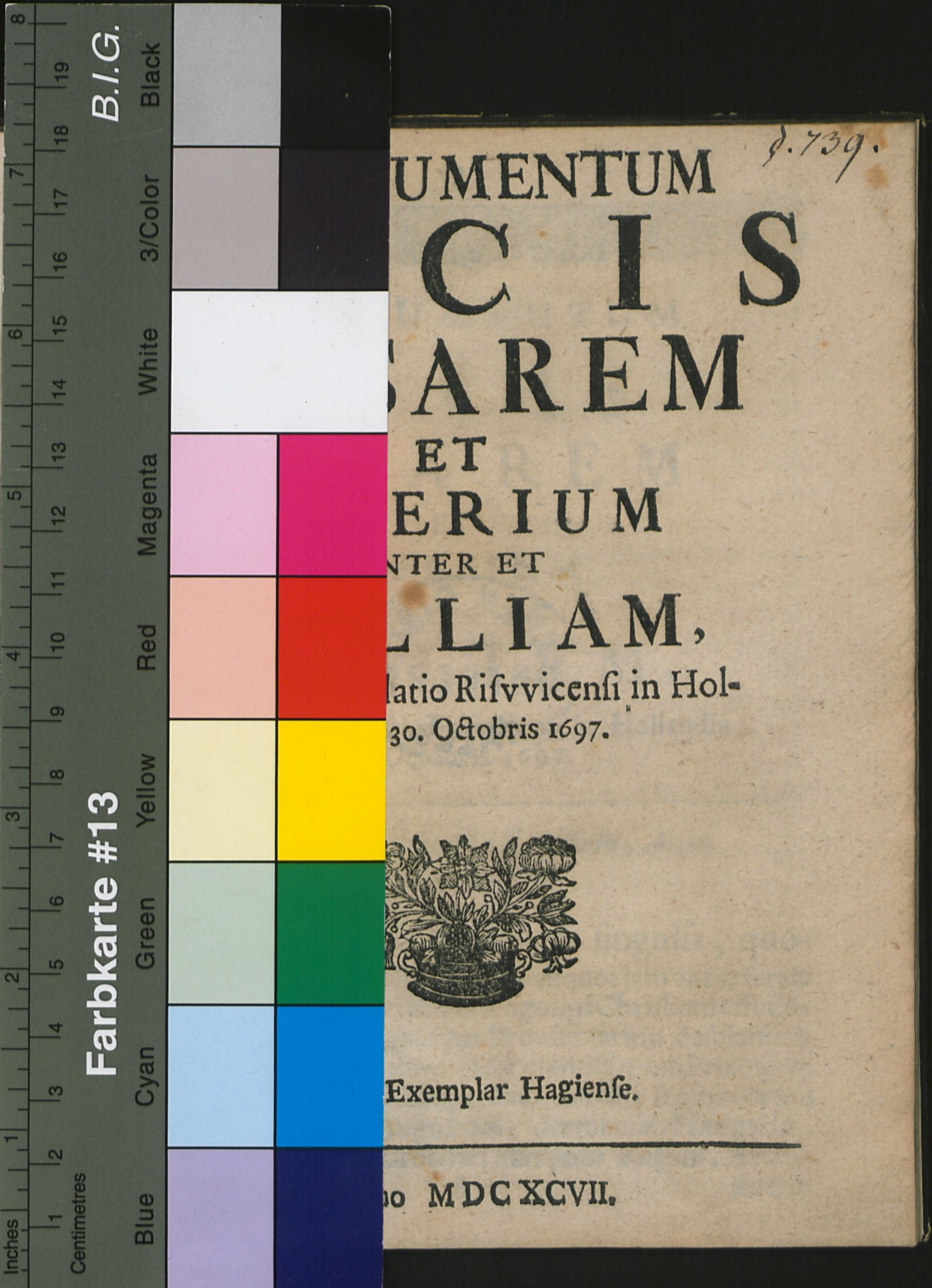

hart

12

d. 739.

UMENTUM
C I S
AREM

ET
ERIUM
NTER ET

LLIAM,

latio Risvicensi in Hol-
30. Octobris 1697.

Exemplar Hagiense.

o MDCXCVII.

B.I.G.

Farbkarte #13

Inches
Centimetres

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue